

Szablon projektu dokumentacji Planu

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 kod i nazwa obszaru w województwie / województwach .....

0. Spis treści

Dla dokumentów w formacie PDF, w których tworzony będzie spis treści, zaleca się wykonanie tzw. aktywnego spisu treści - odnośników do poszczególnych sekcji dokumentów pozwalające na przyspieszenie i optymalizację pracy na obszernych dokumentach.

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Zgodnie z aktualnym SDF
Kod obszaru	Zgodnie z aktualnym SDF
Opis granic obszaru	Numeryczny wektor granic GIS
SDF	Plik PDF SDF stanowiący załącznik nr...
Położenie	Nazwa województw/a, powiatów/u, gmin/y np. (woj. pomorskie, pow. wejherowski, gm. Choczewo).
Powierzchnia obszaru (w ha)	Na podstawie SDF
Status prawny	Określenie czy to jest obszar wyznaczony w drodze rozporządzenia jako SOO/OSO, czy jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, czy proponowany OZW wraz z podaniem terminu.
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	Data ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia Planu. Podana data powinna zostać zapisana w formacie <u>dd - mm - rrrr</u>
Termin zatwierdzenia Planu*	Data wydania zarządzenia RDOŚ. Podana data powinna zostać zapisana w formacie <u>dd - mm - rrrr</u>
Wykonawca projektu Planu	Nazwa firmy, dane kontaktowe (e-mail i telefon); Zespół autorski (imię i nazwisko głównych autorów opracowania)
Planista Regionalny / Osoba odpowiedzialna w RDOŚ	Imię i nazwisko, dane kontaktowe (e-mail i telefon) w formacie: Janina Nowak, janina.nowak@poczta.pl , +48221234567, +48600000000.
Sprawujący nadzór	Nazwa i adres RDOŚ/PN/RDOŚ-ie (Art. 27a ust. 2 oraz Art. 28 ust. 8) np. (RDOŚ w Gdańsku, ul. Chmielna 54/57, 80-748 Gdańsk)

* Informacja powinna zostać uzupełniona po ustanowieniu właściwego zarządzenia.

1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

L.p.	Nazwa krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywającej/go się z obszarem, która/e może powodować wyłączenie części terenu ze sporządzania Planu	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu ze sporządzania PZO	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem [ha]
	<i>np. Białowiecki Park Narodowy, rezerwat przyrody Dolinka, Suwalski Park Krajobrazowy, Nadleśnictwo Człuchów.</i>	<i>Nazwa planu ochrony/planu zadań ochronnych/planu urządzenia lasu, lata obowiązywania dokumentacji.</i>	<i>Opisać czy zachodzą i w jakim zakresie przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody</i>	<i>Wpisujemy powierzchnię objętych planem w ramach danej formy ochrony przyrody lub terenu administrowanego przez nadleśnictwa (np. pow. wydzieleń leśnych).</i>

Teren objęty PZO: .....[ha]

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

Mapa obszaru Natura 2000 objętego Planem

Należy umieścić mapę obszaru Natura 2000 z naniesioną na nią powierzchnią objętą PZO z pkt. 1.2. (jeśli ma zastosowanie).

Opis granic obszaru Natura 2000 objętego Planem

Numeryczny wektor granic GIS z uwzględnieniem zmian wynikających z pkt. 1.2. - tylko terenu objętego PZO należy (jeśli ma zastosowanie).

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

Należy podać syntetyczny opis założeń do sporządzania PZO. Zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 z późn. zm), tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje sformułowanie założeń do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych.

1.5. Przedmioty ochrony wg. obowiązującego SDF (stan na dzień .....)

1.5.1 Siedliska

Kod	Nazwa polska	Identyfikator fitosocjologiczny*	Pokrycie [ha]	Reprezentatywność	Pow. względna	Ocena stanu zachowania	Ocena ogólna
1150							
1340							

*Naukowa nazwa siedliska

1.5.2 Gatunki roślin

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Wielkość populacji		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min.	Max.					
1516									
1528									

1.5.3 Gatunki zwierząt (bez ptaków)

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna	
			Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max						
1037																
6179																

1.5.4 Gatunki ptaków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna	
			Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max						
A037																
A128																

1.6. Kluczowe instytucje/grupy dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

L.p.	Instytucja/osoby	Opis istotności dla obszaru (fakultatywne)
	<i>Marszałek Województwa / Urząd Marszałkowski</i>	<i>Wskazać na nadzór, kontrolę, zarządzanie, planowanie, monitorowanie, doradzanie, promowanie, udostępnienie informacji oraz inne formy odpowiedzialności mające wpływ na osiągnięcie celów ochrony obszaru</i>
	<i>Starostwo Powiatowe</i>	
	<i>Gmina</i>	
	<i>Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej</i>	
	<i>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych</i>	
	<i>Nadleśnictwo</i>	
	<i>Rejonowe organy infrastruktury wojskowej</i>	
	<i>Użytkownik obwodu rybackiego</i>	
	<i>Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska</i>	
	<i>Park Narodowy</i>	
	<i>Park Krajobrazowy</i>	
	<i>Regionalne Centrum Doradztwa Rolniczego</i>	
	<i>Izba Rolnicza</i>	
	<i>Stowarzyszenia rolników, właścicieli ziemi i społeczności</i>	
	<i>Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa</i>	
	<i>Agencja Nieruchomości Rolnych</i>	
	<i>Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych</i>	
	<i>Lokalna Grupa Działania LEADER</i>	
	<i>Przedstawiciele lokalnego biznesu</i>	
	<i>GDDKiA</i>	
	<i>Inne</i>	

1.7. Zespół Lokalnej Współpracy (W przypadku osób fizycznych, występujących prywatnie, zamieszcza się tylko imię i nazwisko, bez danych kontaktowych). W przypadku przedstawicieli instytucji publicznych, zamieszcza się dane kontaktowe tych instytucji).

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt*
		<i>Planista Regionalny</i>	<i>RDOŚ</i>	<i>telefon, e-mail</i>
		<i>Koordinator Planu</i>	<i>Wykonawca</i>	
		<i>Ekspert ds. ...</i>	<i>Wykonawca</i>	
		<i>Moderator</i>	<i>Wykonawca</i>	
		<i>Przedstawiciel gminy</i>	<i>Gmina</i>	
		<i>Przedstawiciel rolników</i>	<i>Grupa Leader / Izba Rolnicza</i>	
		<i>Przedstawiciel ośrodków doradczych dla rolników</i>	<i>ODR w ...</i>	
		<i>Przedstawiciel PGL LP</i>	<i>Nadleśnictwo, RDLP</i>	
		<i>Przedstawiciel regionalnego biura gospodarki przestrzennej</i>		
		<i>Przedstawiciel organizacji ekologicznych</i>		
		<i>Przedstawiciel lokalnych przedsiębiorców</i>		
		<i>Inne</i>		

*W trakcie spotkań ZLW sugerowane jest sporządzenia dwóch list: listy obecności oraz listy/oświadczenia o zgodzie na udostępnianie danych osobowych.

2. Etap II Opracowanie projektu Planu

2.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Ta część ma wyjaśnić uwarunkowania społeczne, gospodarcze, środowiskowe i krajobrazowe, które wpływają albo zakładamy, że mogą wpływać na realizację naszych celów, powinna więc zawierać element ogólnej oceny ich stanu.

2.2. Struktura własności i użytkowania gruntów (Dane użytkowania i pokrycia terenu np. z najnowszego programu CORINE Land Cover bądź jeśli jest to możliwe innych dokładniejszych danych np. PODGiK).

Klasy pokrycia terenu*	Typ własności	Powierzchnia użytków w ha	% udział powierzchni w obszarze
<i>Lasy</i>	<i>Skarb Państwa</i>		
	<i>Własność komunalna</i>		
	<i>Własność prywatna</i>		
	<i>Inne</i>		
<i>Grunty orne</i>			
<i>Łąki i pastwiska</i>			
<i>Zbiorniki wodne</i>			
<i>Cieki</i>			
<i>Inne</i>			

* Zgodnie z Corine Land Cover

2.3. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka

Tabela wymaga uszczegółowienia w odniesieniu do przedmiotów ochrony, np. kiedy ochroną objęte są siedliska nieleśne – łąki i murawy - należy doprecyzować informację biorąc pod uwagę strukturę pakietów programu rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Typy użytków*	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE w ha	Rodzaj dopłaty, działania/priorytetu/programu,
<i>Lasy</i>	<i>Lasy Państwowe</i>	<i>wg jednostek wdrażających</i>	<i>wg jednostek wdrażających</i>
	<i>Lasy komunalne</i>		
	<i>Lasy prywatne</i>		
	<i>Inne</i>		
<i>Sady</i>			
<i>Trwałe użytki zielone</i>			

<i>Wody</i>			
<i>Tereny zadrzewione lub zakrzewione</i>			
<i>Inne</i>			

* Wg wytycznych do SDF 2012.1

2.5. Istniejące plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

W tej części należy podać informację o przyjętych, wdrażanych i projektowanych planach/programach/projektach, które mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony. Przez „Tytuł opracowania” należy rozumieć pełną nazwę, nr aktu prawnego, organ ustanawiający/wydający, a w przypadku aktów publikowanych, także miejsce publikacji, nr i poz..

L.p.	Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
	<i>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego</i>	<i>Podać instytucje oraz wskazać czy została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko</i>			<i>Jeżeli przeprowadzona została strategiczna ocena to należy opisać działania minimalizujące lub kompensujące</i>
	<i>Strategia rozwoju gminy</i>				
	<i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy</i>				
	<i>Plan urządzenia lasu</i>				
	<i>Projekt inwestycji np.</i>		<i>PDF decyzji</i>		

	<i>budowy farmy wiatrowej</i>		<i>środowiskowych (w załączniku)</i>		
	<i>Plan urządzeniowo-rolny</i>				
	<i>Inne</i>				

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane

UWAGA:

W przedmiotowym rozdziale należy podać również informacje dot. proponowanych do wprowadzenia nowych przedmiotów ochrony.

Zweryfikowane dane dot. występowania przedmiotów ochrony należy przekazać w wektorowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt. 13. W części opisowej (2.6.1.; 2.6.2. ; 2.6.3; 2.6.4) należy dokonać analizy uzyskanych wyników.

W kolumnie „Zakres prac terenowych uzupełniających/Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych” podawane powinny być tylko informacje o pracach terenowych wykonywanych w trakcie sporządzania dokumentacji projektu PZO. W przypadku planowania badań terenowych, uzupełniających wiedzę o obszarze i przedmiotach ochrony, jako działań ochronnych do wykonania w okresie obowiązywania PZO lub sporządzania PO, należy to zaznaczyć w tej kolumnie (jako uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych).

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

Kod	Nazwa polska	Identyfikator fitosocjologiczny¹	Pokrycie [ha]²	Reprezentatywność	Pow. względna	Ocena stanu zachowania	Ocena ogólna	Stopień rozpoznania
91D0								

--	--	--	--	--	--	--	--	--

¹Naukowa nazwa siedliska

² Zgodnie z danymi przestrzennymi

Pod tabelą, w części opisowej poszczególnych typów siedlisk objętych Planem zamieścić wg schematu – kod, nazwa typu siedliska, krótka charakterystyka (w formacie jaki jest wymagany w pkt. 4.2 SDF, w jak największym stopniu oparta na danych dotyczących opracowywanego obszaru) zawierająca informację o ogólnym stanie zachowania siedliska w sieci Natura 2000 (np. na podstawie dostępnych badań, wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ), randze w obszarze (nadana na podstawie dostępnej wiedzy, w tym oceny eksperckiej), stanie zachowania w obszarze. Należy również podać zakres prac terenowych uzupełniających lub uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych. Umieszczenie zdjęć poszczególnych siedlisk jest wskazane.

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Wielkość populacji		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min.	Max.					
1516									
1528									

Pod tabelą, w części opisowej poszczególnych gatunków roślin objętych Planem zamieścić wg schematu – kod, nazwa gatunku, krótka charakterystyka (w formacie jaki jest wymagany w pkt. 4.2 SDF, w jak największym stopniu oparta na danych dotyczących opracowywanego obszaru) zawierająca informację o ogólnym stanie zachowania gatunku i jego siedliska w sieci Natura 2000 (np. na podstawie dostępnych badań, wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ), randze w obszarze (nadana na podstawie dostępnej wiedzy, w tym oceny eksperckiej), stanie zachowania w obszarze. Należy również podać zakres prac terenowych uzupełniających lub uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych. Umieszczenie zdjęć poszczególnych gatunków jest wskazane.

2.6.3. Gatunki zwierząt (bez ptaków) i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna	
			Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max						
1037																
6179																

Pod tabelą, w części opisowej poszczególnych gatunków zwierząt objętych Planem zamieścić wg schematu – kod, nazwa gatunku, krótka charakterystyka (w formacie jaki jest wymagany w pkt. 4.2 SDF, w jak największym stopniu oparta na danych dotyczących opracowywanego obszaru) zawierająca informację o ogólnym stanie zachowania gatunku i jego siedliska w sieci Natura 2000 (np. na podstawie dostępnych badań, wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ), randze w obszarze (nadana na podstawie dostępnej wiedzy, w tym oceny eksperckiej), stanie zachowania w obszarze. Należy również podać zakres prac terenowych uzupełniających lub uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych. Umieszczenie zdjęć poszczególnych gatunków jest wskazane.

2.6.4. Gatunki ptaków i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna	
			Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max						
A037																

A128														
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Pod tabelą, w części opisowej poszczególnych gatunków zwierząt objętych Planem zamieścić wg schematu – kod, nazwa gatunku, krótka charakterystyka (w formacie jaki jest wymagany w pkt. 4.2 SDF, w jak największym stopniu oparta na danych dotyczących opracowywanego obszaru) zawierająca informację o ogólnym stanie zachowania gatunku i jego siedliska w sieci Natura 2000 (np. na podstawie dostępnych badań, wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ), randze w obszarze (nadana na podstawie dostępnej wiedzy, w tym oceny eksperckiej), stanie zachowania w obszarze. Należy również podać zakres prac terenowych uzupełniających lub uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych. Umieszczenie zdjęć poszczególnych gatunków jest wskazane.

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

3.1 Rzeczywisty stan ochrony

Ocenę stanu ochrony poszczególnych przedmiotów obszaru należy opracować wg poniższego zestawienia. Stan ochrony zasobów gatunków/siedlisk występujących w obszarze powinien być wyrażony kryteriami i wskaźnikami przyjętymi dla danego gatunku/typu siedliska (Monitoring przyrodniczy GIOŚ).

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Siedliska przyrodnicze (Nazwa)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
	Siedlisko X		(GUID – 4 ostatnie znaki)	Powierzchnia siedliska						Przy ogólnej ocenie poszczególnych przedmiotów ochrony można opisowo podać oceny poszczególnych parametrów i wskaźników.
				Struktura i funkcje						
	Perspektywy ochrony									

				Powierzchnia siedliska						
				Struktura i funkcje						
				Perspektywy ochrony						
	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)									
	Gatunek A		(GUID – 4 ostatnie znaki)	Stan populacji						
Stan siedliska										
Perspektywy ochrony/ zachowania										
Stan populacji										
Stan siedliska										
Perspektywy ochrony/ zachowania										

¹ Monitoringu GIOŚ (patrz wytyczne Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie Opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000) Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony powinna być robiona w oparciu o wskaźniki monitoringu opracowane w ramach PMŚ. Jest to jedyny sposób żeby powiązać systemowo ocenę stanu na poziomie obszaru Natura 2000 z poziomem regionu biogeograficznego. Jednakże bywa, że np. uwarunkowania lokalne uniemożliwiają ocenę pełnego zestawu wskaźników przewidzianego w PMŚ, wówczas ocena powinna być zrobiona na tych wskaźnikach, których zastosowanie jest możliwe. W dokumentacji pzo w części dot. oceny stanu powinna znaleźć się informacja z jakich wskaźników zrezygnowano i z jakiego powodu. Odrębnym problemem jest dobór wskaźników, których PMŚ nie przewiduje. Gdyby dochodziło do takich sytuacji ważne, żeby było wyjaśnienie z jakiego powodu zrezygnowano z poszczególnych wskaźników, jakie jest uzasadnienie doboru nowych wskaźników, a także czy proponowany zestaw wskaźników powinien wpłynąć na aktualną metodykę PMŚ i w jakim zakresie.

W części opisowej należy zamieszczać wszelkie rozbieżności, niemożności dokonania oceny oraz zawierać jak najwięcej informacji istotnych z punktu widzenia dalszych załączników oraz można zawierać (fakultatywne) informacje na temat ilości płatów/stanowisk poddanych ocenie i sposobu ich wyboru wraz z analizą uzyskanych wyników.

UWAGA: Dane te należy także przekazać w wektorowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt. 13 oraz w postaci kart oceny stanowisk wykonanych zgodnie z metodyką PMS GIOS (fakultatywnie).

3.2 Referencyjny stan ochrony

Referencyjny należy rozumieć jako docelowy i możliwy do osiągnięcia. Referencyjny stan ochrony poszczególnych przedmiotów obszaru należy opracować wg poniższego zestawienia. Referencyjny stan ochrony zasobów gatunków/siedlisk występujących w obszarze powinien być wyrażony kryteriami i wskaźnikami przyjętymi dla danego gatunku/typu siedliska (Monitoring przyrodniczy GIOS).

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Siedliska przyrodnicze (Nazwa)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Referencyjna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjna ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjny stan ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjny stan ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX	
	Siedlisko X		(GUID – 4 ostatnie znaki)	Powierzchnia siedliska					Przy ogólnej ocenie poszczególnych przedmiotów ochrony można opisowo podać oceny poszczególnych parametrów i wskaźników.	
				Struktura i funkcje						
				Perspektywy ochrony						
				Powierzchnia siedliska						
				Struktura i funkcje						
				Perspektywy ochrony						
	Gatunki									

	(Nazwa polska i łacińska)											
Gatunek A			(GUID – 4 ostatnie znaki)	Stan populacji								
				Stan siedliska								
				Perspektywy ochrony/zachowania								
							Stan populacji					
							Stan siedliska					
							Perspektywy ochrony/zachowania					

¹Za referencyjny stan ochrony uważa się taki stan ochrony jaki jest obecnie możliwy do osiągnięcia w obszarze Natura 2000, w danych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczo-przyrodniczych. W uzasadnieniu powinno wskazać się wskaźniki, dla których jest możliwa poprawa ich stanu, z założeniem, że stan ochrony ocenia się na zestawie wskaźników, których zastosowanie jest możliwe w danym obszarze Natura 2000.

4. Analiza zagrożeń

W tej części należy opisać zidentyfikowane główne zagrożenia istniejące i potencjalne w odniesieniu do przedmiotów ochrony. Wskazane jest opracowanie schematu pokazującego związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy przedmiotami ochrony a zagrożeniami. Przy opracowywaniu listy zagrożeń należy posłużyć się kodami zagrożeń z listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1”, opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, dostępną pod adresem internetowym <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element>

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia	Numer stanowiska
		Istniejące	Potencjalne		
	<i>Kod i nazwa przedmiotu ochrony¹</i>	<i>Zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony.</i>	<i>Zagrożenia o charakterze naturalnym lub antropogenicznym, które mogą ujawnić się z chwilą realizacji planów/programów, pojawienia się negatywnych trendów w rozwoju społecznym i gospodarczym.</i>	<i>Należy opisywać zagrożenie precyzyjnie i w sposób zgodny ze stanem faktycznym oraz sytuacją na obszarze. Istotny w opisie zagrożenia jest podanie czynników powodujących zagrożenie oraz ich źródła.</i>	<i>Unikalny(e) numer(y) (ID) poligonu(ów), linii, punktu(ów) zawarty w wektorowej warstwie informacyjnej GIS umożliwiające identyfikację w przestrzeni - (4 ostatnie cyfry)</i>
	Przykład: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	A02 Zmiana sposobu uprawy. A08 Nawożenie (nawozy sztuczne).	Istniejące: A03.03 Zagrożenie zdefiniowane jako istniejące dla siedlisk łąkowych 6410 i 6510. Brak opłacalności i przemiany ekonomiczno-społeczne spowodowały zarzucenie lub ograniczenie użytkowania łąkowo-pasterskiego na znacznej powierzchni siedlisk łąkowych w obrębie obszaru Natura 2000. K02.01 Zagrożenie zdefiniowane jako istniejące dla siedlisk przyrodniczych 6410, 6510 i 7230 oraz gatunku rośliny 1903. W przypadku siedlisk 6410 i 6510 zaniechanie koszenia, zbyt mała lub zbyt duża częstotliwość działań, bądź też prowadzenie działań w niewłaściwych terminach prowadzi do zmiany składu gatunkowego i zmniejszenia udziału gatunków charakterystycznych. W stosunku	

¹ Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713 t.j.).

				<p>do siedliska 7230 stwierdzono ekspansję trzciny i trzęślicy, a miejscowo także wkraczanie wysokich turzyc oraz zarastanie przez drzewa i krzewy. Zagrożenia dla siedliska 7230 są tożsame z zagrożeniami dla lipiennika Loesela (1903), przy czym ich oddziaływanie jest znacznie wcześniej widoczne.</p> <p>Potencjalne:</p> <p>A02 Zagrożenie zdefiniowane jako potencjalne dla siedlisk łąkowych 6410 i 6510. Brak opłacalności wynikającej z użytkowania łąkowo-pasterskiego może spowodować zamianę siedlisk łąkowych w grunty orne i wprowadzanie na nie dochodowych upraw.</p> <p>A08 Zagrożenie zdefiniowane jako potencjalne dla siedlisk łąkowych 6410 i 6510. Stosowanie nawozów w celu zwiększenia wydajności produkcyjnej łąk spowoduje wzrost żyzności siedliska oraz zmiany w strukturze i składzie gatunkowym siedlisk łąkowych na korzyść wysoko produktywnych traw.</p>	

UWAGA: Dane te przekazać także w wektorowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt 13. Informacje dotyczące zagrożeń dla poszczególnych stanowisk dla przedmiotów ochrony powinny znaleźć się także w kartach oceny stanowisk.

5. Cele działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia zakładanego celu działań ochronnych
	<i>Kod i nazwa przedmiotu ochrony.</i>	<i>Cel powinien być mierzalny , możliwy do zweryfikowania i realny do wykonania w trakcie obowiązywania PZO. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).</i>	<i>Należy określić realny termin osiągnięcia wyznaczonego celu oraz wskazać cele, dla których realizacji wymagane byłoby sporządzenie planu ochrony.</i>

6. Ustalenie działań ochronnych

Działania ochronne należy przygotować dla poszczególnych przedmiotów ochrony w odniesieniu do wskaźników przyjętych w monitoringu ogólnopolskim gatunku / typu siedliska, zagrożeń i sformułowanych celów ochrony.

LP.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	Szacunkowe koszty (w tys. zł)
Dotyczące ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków					
	<i>Kod i nazwa przedmiotu ochrony W przypadku działań ochronnych skierowanych do kilku</i>	<i>Zamieścić szczegółowy opis działania (m.in. techniczne uwarunkowania realizacji, terminy i częstotliwość wykonywania w skali roku, z uwzględnieniem aspektów</i>	<i>Wskazać miejsce realizacji działania z dokładnością do działki ewidencyjnej lub wydzielenia leśnego lub podając 4 ostatnie cyfry GUID – przekazać</i>		<i>Zamieścić kalkulację kosztów z uwzględnieniem danych wyjściowych przy wykorzystaniu najlepszej dostępnej</i>

	<p><i>przedmiotów ochrony należy umieścić je w jednym wierszu, a by nie dublować wpisów.</i></p>	<p><i>fenologicznych zw. z ekologią przedmiotów ochrony). Działania należy opracować kierując się potrzebą osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – dążąc do uzyskania wskaźników przyjętych w ogólnopolskim monitoringu gatunku lub siedliska. Jednak należy przy tym wziąć pod uwagę lokalną specyfikę populacji, w odniesieniu do której, uzyskanie wskaźników ogólnopolskich nie zawsze będzie właściwe. Przy planowaniu działań ochronnych na terenie gospodarstwa rolnego należy podzielić je na: obligatoryjne i fakultatywne (zgodnie z §3 pkt 6 lit. a rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186). UWAGA: W opisie należy również zaznaczyć czy jest to działanie priorytetowe.¹</i></p>	<p><i>także w wektorowej warstwie informacyjnej GIS.</i></p>		<p><i>wiedzy lub programu kosztorysowego aktualnego na dzień przystąpienia do sporządzania planu.</i></p>
--	--	---	--	--	---

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych				
		<i>W oparciu o metodykę PMS GIOŚ.</i>	<i>Określenie współrzędnych geograficznych, z wykorzystaniem układu współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 stałych miejsc wykonywania badań monitoringowych. Poza współrzędnymi, określenie lokalizacji poprzez nr GUID (4 ostatnie cyfry).</i>	<i>Dla potrzeb monitoringu można wykorzystywać stałe punkty Państwowego Monitoringu Środowiska, jednak jako podmiot odpowiedzialny należy wpisać RDOŚ.</i>
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.				

UWAGA: Dane te przekazać także w wektorowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt 13 (obligatoryjnie) oraz załącznikach mapowych (fakultatywnie).

¹- Za działania priorytetowe należy rozumieć takie działania, które są kluczowe dla trwałości oraz funkcjonowania obszaru i jego głównych przedmiotów ochrony.

7. Wskazania do dokumentów planistycznych

Jeżeli w trakcie opracowywania planu zidentyfikowane zostaną wskazania do obowiązujących opracowań planistycznych, to należy je umieścić w poniższym zestawieniu.

L.p.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
	Dane z tab. w pkt 2.5	Wskazania powinny wynikać z analizy zapisów z tab. z pkt: 2.5, 4 oraz 5. Zalecane jest aby wskazać czemu służyć ma konkretny zapis, tj. np. któremu konkretnie zagrożeniu przeciwdziała, co ma na celu wprowadzenie proponowanej zmiany.

8. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

W tej części dokumentacji Planu należy uzasadnić potrzebę sporządzenia planu ochrony (dla części lub całości obszaru) i konkretnie wymienić powody takiego wskazania odnosząc je do konkretnych części obszaru, konkretnych przedmiotów ochrony lub okoliczności, które przemawiają za unormowaniem zagadnień wchodzących w zakres planu ochrony, a nie mieszczących się w zakresie Planu (pkt 5). Należy określić termin, do którego należy opracować plan ochrony.

9. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

W tej części należy załączyć plik projektu oraz shp projektowanych zmian granic obszaru.

9.1 Projekt zmiany SDF

L.p.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany
			Uzasadnienie merytoryczne dla każdej z wprowadzonych propozycji zmian.

W odniesieniu do SDF należy załączyć do dokumentacji propozycję zmienionego SDF (wg. Instrukcji wypełniania SDF) przekazanej przez Zamawiającego. W tabeli zawarte powinny być wyłącznie najważniejsze informacje dotyczące zmiany danych w rozdziale 3 i 4.2 sdf - INFORMACJE PRZYRODNICZE. (tj. pokrycie/populacja w obszarze, nadane oceny itd.). Pozostałe zmiany dotyczące opisu obszaru zagrożeń itp. zawarte będą w projekcie sdf.

9.1 Projekt zmiany granicy obszaru

W odniesieniu do granic obszaru (załączyć plik PDF oraz wektorową warstwę informacyjną GIS zawierające zmienione granice obszaru)

Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany	Przedmioty ochrony
<i>Plik PDF mapy i wektorowa warstwa informacyjna GIS</i>	<i>Uzasadnienie merytoryczne dla wprowadzonych zmian</i>	<i>Należy wymienić przedmioty ochrony, na które będzie wpływać zmiana granic oraz syntetycznie scharakteryzować ten wpływ.</i>

10. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

Należy opisać zasady i sposoby komunikowania się z różnymi grupami interesu w toku całego procesu pracy nad projektem Planu, uwzględniając specyfikę obszaru Natura 2000 i znaczenie tych grup dla realizacji projektu Planu. Należy podać daty i miejsca, w których zamieszczone zostały ogłoszenia, informacje etc. Terminy i miejsca organizowanych spotkań. Sposoby powiadamiania uczestników o organizowanych spotkaniach. Inne formy spotkań, sposoby komunikacji i informacji wykorzystane w procesie tworzenia PZO. W załącznikach należy zamieścić sprawozdania z organizowanych spotkań.

11. Zestawienie uwag i wniosków

l.p.	Podmiot zgłaszający	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź

12. Literatura

Zestawienie publikacji wykorzystanych do opracowania planu wg. wzoru:

<Nazwisko i pierwsza litera imienia>. <rok>. <Tytuł>. <Wydawnictwo> <numer_zeszytu*>: <strona*>; <miasto>

* - dotyczy magazynów, zeszytów naukowych. W przypadku <strony_artykułu> wpisać strony gdzie znajdują przywoływane, cytowane informacje

Np.:

Kuźniak S., Dombrowski A., Gołowski A., Tryjanowski P. 1997. Stan i zagrożenia polskiej populacji ortolana *Emberiza hortulana* na tle sytuacji gatunku w Europie. *Notatki ornitologiczne* 38: 141-150.

Walasz K., Mielczarek K. 1992. *Atlas ptaków lęgowych Małopolski 195-1991*. Biologica Silesiae: 55-65; Wrocław.

13. Minimalne wymagania techniczne przekazywanych materiałów przestrzennych

1. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczych, a także wszelkie inne dane o charakterze przestrzennym będące wynikiem prac nad Planem Zadań Ochrony dla obszaru Natura 2000, należy załączyć do dokumentacji w formie cyfrowych warstw wektorowych używanych w systemach informacji przestrzennej (GIS) oraz cyfrowych map tematycznych (mapy przedmiotów ochrony w postaci naniesionych poligonów np. zasięg siedlisk przyrodniczych i zasięg siedlisk gatunków np. siedlisk żerowiskowych gatunków ptaków, oraz punktów; mapy lokalizacji działań (np. koszenia, lokalizacje zastawek itd.). Wymagane jest aby powierzchnie siedlisk, podane w pkt. 2.6, pkt 2.6.1 oraz pkt 10, były zgodne z powierzchnią matematyczną, obliczoną na podstawie załączonych danych przestrzennych.
2. Warstwy wektorowe mają spełniać wymagania:
  - a. Sporządzone zgodnie z aktualnymi wersjami „Standardu Danych GIS w ochronie przyrody” autorstwa Macieja Łochyńskiego i Marcina Guzika– aktualna wersja ww. opracowania dostępna jest na stronie internetowej GDOŚ
  - b. Układ współrzędnych "PUWG 1992" (EPSG: 2180)
  - c. Format pliku, w którym wykonawca przekaże zleceniodawcy dane, to obligatoryjnie ESRI shapefile (*.shp).
  - d. Dla działań ochronnych powiązanych z stanowiskami punktowymi przedmiotów ochrony oraz planowanych działań ochronnych niepokrywających się w 100% z poligonami siedlisk wymagana jest poligonowa warstwa z ww. działaniami
  - e. Obiekty w ramach jednej warstwy nie powinny się zawierać nałożenia, za wyjątkiem sytuacji w których jest to merytorycznie uzasadnione
  - f. Zaleca się utworzenie warstwy danych przestrzennych zawierającej informację nt. punktów monitoringowych dla wszystkich przedmiotów ochrony w danym obszarze, w celu ułatwienia późniejszych działań związanych z monitoringiem W tabeli atrybutów zapisane zostaną kod monitorowanego przedmiotu ochrony oraz opis sposobu monitoringu np. dla ptaków środek transektu o długości x m, dla ryb środek x-metrowego odcinka rzeki, dla muraw monitoring płatu siedliska.
3. Informacje przestrzenne mają posiadać tzw. metadane zgodne z dyrektywą INSPIRE <http://www.inspire-geoportal.eu/InspireEditor/>. Do metadanych należą informacje m.in. o źródle danych, aktualności, właścicielu, organie referencyjnym itp.
4. Cyfrowe mapy tematyczne przedstawiające wyniki inwentaryzacji powinny być sporządzone w oparciu o mapy państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Podkład rastrowy ma spełniać wymagania:
  - a. Skala 1:10 000
  - b. Kolor (RGB 24bit)
  - c. Skalibrowany do układu współrzędnych PL 1992 i zapisany w pliku TIFF niosącym informacje o georeferencji, tzw. GeoTIFF
5. Wydruki cyfrowych map tematycznych mają spełniać wymagania:

- a. Format co najmniej A3
  - b. Opatrzony znakami graficznymi i logotypami zgodnie z wymaganiami POIŚ
  - c. Rozdzielczość wydruku nie mniejsza niż 300dpi
6. Skany map, o których mowa między innymi w punkcie 2.5., należy wykonać w rozdzielczości nie niższej niż 300 dpi.